

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 7/8 (липень–серпень) 2021 р.

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ : [б. в.], 2021. – № 7/8 (липень–серпень). – 50 с.

Науково-аналітичний огляд представляє публікації з історії та сьогодення й перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання й матеріали конференцій.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів й фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні.....	5
<i>Закони України. Постанови Верховної Ради України.....</i>	5
<i>Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України</i>	5
<i>Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України</i>	7
<i>Проекти для громадського обговорення, оголошення, опитування.....</i>	7
Історія вищої освіти і науки	8
Вища освіта і наука за кордоном	10
Вища освіта і наука в Україні	13
<i>Академічна доброчесність, права інтелектуальної власності</i>	17
<i>Вступ до ЗВО, зовнішнє незалежне оцінювання</i>	17
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи	19
<i>Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"</i>	20
<i>Державний університет "Житомирська політехніка"</i>	20
<i>Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара</i>	21
<i>Запорізький державний медичний університет</i>	21
<i>Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.....</i>	21
<i>Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка</i>	22
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</i>	23
<i>Київський національний університет технологій і дизайну</i>	24
<i>Луганський національний аграрний університет</i>	24
<i>Львівський національний університет імені Івана Франка.....</i>	24
<i>Маріупольський державний університет</i>	25
<i>Національна академія наук України</i>	25
<i>Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова</i>	25
<i>Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"</i>	25
<i>Національний університет "Львівська політехніка".....</i>	26
<i>Національний університет "Острозька академія"</i>	26
<i>Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого</i>	26
<i>Одеський національний політехнічний університет</i>	27
<i>Сумський державний університет</i>	27
<i>Харківська державна академія культури</i>	27
<i>Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди</i>	28
<i>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</i>	28
Форми, методи та технічні засоби навчання та оцінювання знань	28
Учасники навчально-виховного процесу	31

Вища освіта: окремі предмети, галузі.....	32
Управління освітою, ЗВО.....	42
Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії.....	43
Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено в огляді (монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали конференцій тощо).....	44
Список видань, матеріали з яких уміщено в огляді	46

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні

Закони України. Постанови Верховної Ради України

1. **Про призначення** у 2021 році іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук : постанова Верховної Ради України від 14 липня 2021 р. № 1641-IX // *Голос України*. – Київ, **2021**. – 21 лип. (№ 135). – С. 4.

2. **Про ратифікацію** Угоди (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про продовження дії Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про співробітництво у сфері науки та технологій : Закон України від 3 червня 2021 р. № 1522-IX // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2021**. – 1 лип. (№ 125). – С. 4.

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

3. **Вітченко А.** Суб'єкт-суб'єктивна взаємодія чи студентоцентризм? (До проблеми кореляції методологічних принципів та підходів у сучасній вищій освіті) / А. Вітченко // *Вища школа*. – Київ, **2021**. – № 5 (201). – С. 39–50.

4. **Про внесення** змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми проблемами : постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 765 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2021**. – 28 лип. (№ 144). – С. 11.

5. **Про внесення** змін до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку : постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 786 // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2021**. – 3 серп. (№ 148). – С. 7.

6. **Про внесення** змін до Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю "Публічне управління та адміністрування" галузі знань "Публічне управління та

адміністрування" : постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 772 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 30 лип. (№ 146). – С. 5.

7. **Про внесення** зміни у додаток до Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам : постанова Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 р. № 839 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 17 серп. (№ 158). – С. 4.

8. **Про документи** про вищу освіту (наукові ступені) : постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2020 р. № 811 // Вища школа. – Київ, 2021. – № 5 (201). – С. 121–125.

9. **Про реалізацію** експериментального проекту щодо організації набору до закладів вищої освіти і навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства з використанням Єдиної міжвідомчої інформаційної системи щодо набору іноземних вступників : до закладів вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 686 // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 10 лип. (№ 132). – С. 7–8.

10. **Про схвалення** концепції реалізації проекту "Президентський університет" : розпорядження Кабінету міністрів України від 16 червня 2021 р. № 692-р // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 16 лип. (№ 136). – С. 34.

11. **Про схвалення** проекту Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорщини про взаємне визнання документів про освіту та наукові ступені : розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 802-р // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 30 лип. (№ 146). – С. 5.

12. **Розвиток** науки та інновацій серед пріоритетних дій уряду на 2021 рік // Вища школа. – Київ, 2021. – № 5 (201). – С. 6.

13. **Уряд** схвалив Концепцію Державної цільової програми розвитку дослідницьких інфраструктур в Україні // Вища школа. – Київ, 2021. – № 5 (201). – С. 3–4.

Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України

14. **Про затвердження** Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм : наказ Міністерства освіти і науки України від 1 лютого 2021 р. № 128 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 6. – С. 50–62.

15. **Про рішення** з питань присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань : наказ Міністерства освіти і науки від 15 квітня 2021 р. № 420 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Черв. (№ 6). – С. 65–95.

16. **Про рішення** з питань присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань та внесення змін до наказу : наказ Міністерства освіти і науки від 29 червня 2021 р. № 735 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лип. (№ 7). – С. 2–96.

17. **Про утворення** спеціалізованих вчених рад для присудження ступеня доктора філософії, внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки від 24 травня 2021 р. № 566 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Черв. (№ 6). – С. 2–64.

Проекти для громадського обговорення, оголошення, опитування

18. **Положення** про спецраду // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

Міністерство освіти і науки України пропонує до громадського обговорення проект наказу "Про затвердження Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук". Проект розроблений відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність".

19. **Порядок** працевлаштування // Освіта України. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт Порядку працевлаштування випускників закладів фахової передвищої освіти, підготовка яких здійснювалася за державним (регіональним) замовленням або за рахунок видатків на оплату послуг з підготовки фахівців у державних та комунальних закладах фахової передвищої та вищої освіти з бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад і в договорах про надання освітніх послуг яким передбачено зобов'язання про відпрацювання.

20. **Порядок** експертизи зміниться // Освіта України. – Київ, 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 5.

Міністерство освіти і науки України підготували для громадського обговорення проєкт наказу "Про внесення змін до Порядку проведення експертною комісією виїзної ліцензійної експертизи на рівнях фахової передвищої та вищої освіти", який визначає уніфіковані форми висновків щодо дотримання здобувачем ліцензії (ліцензіатом) Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на рівні вищої та фахової передвищої освіти з підстав визначених Законами України "Про фахову передвищу освіту" та "Про вищу освіту".

Історія вищої освіти і науки

21. **Бородін Є. І.** Становлення публічно-управлінської освіти в Україні (90-ті рр. XX ст.) / Є. І. Бородін // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, 2019. – Vol. 2 (27), Lib. 2. – С. 83–94.

22. **Дятленко С.** Сергій Дятленко: Важливо, щоб громада розуміла: зміни в освіті відбуваються не тому, що так прописано у нормативній базі, а тому що так потрібно для надання якісних освітніх послуг / С. Дятленко ; спілкувався Максим Короденко // Освіта України. – Київ, 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 6–7.

23. **Комісаренко С. В.** Під знаком Нобеля: лідери наукового прогресу = Under the Nobel sign: leaders of the scientific progress : або роздуми вченого-біохіміка

й імунолога про розвиток і значення наук про життя / Сергій Комісаренко ; голов. ред. акад. НАН України С. В. Комісаренко. – Київ: [б. в.], 2020. – 238, [1] с.

24. **Коцур Н. І.** Гігієнічна наука на теренах України в умовах соціально-політичних трансформацій другої половини XIX – 20-х рр. XX століття: історіографія / Н. І. Коцур // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, 2019. – Vol. 2 (27), Lib. 2. – С. 234–251.

25. **Кулик Н.** Ректор таємного університету / Н. Кулик // *Освіта України*. – Київ, 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 1, 13–15.

26. **Марчук О.** Внесок Івана Огієнка у реформування початкових, середніх і вищих шкіл УНР (січень–серпень 1919 року) / О. Марчук // *Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична*. – Кам'янець-Подільський, 2020. – Вип. 16. – С. 38–47.

27. **Пилипенко О. Є.** Наукові джерела з історії становлення університетської освіти в Наддніпрянській Україні в першій половині XIX століття / О. Є. Пилипенко // *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки*. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 12. – С. 49–61.

28. **Радченко Л. О.** Посилення політичної складової в антиурядових акціях студентів Наддніпрянської України (90-ті рр. XIX ст. – початок XX ст.) / Л. О. Радченко // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, 2019. – Vol. 2 (27), Lib. 2. – С. 26–43.

29. **Рябченко О. Л.** "Моя подорож за кордон дасть безумовно позитивні наслідки..": закордонні відрядження викладачів вищих навчальних закладів УСРР у 1920-ті – на початку 1930-х рр. / О. Л. Рябченко, Н. М. Кушлакова, В. С. Савчук // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, 2019. – Vol. 2 (27), Lib. 2. – С. 56–71.

30. **Стріха М.** Науковець. Дисидент. Хороша людина. До ювілею Івана Дзюби: про білі плями історії, стопові донецькі помідори й підступність тюрми КДБ / М. Стріха // *Україна молода*. – Київ, 2021. – 23 лип. (№ 74). – С. 1, 14.

31. **Черемська О. С.** Становлення і розвиток Харківської філологічної школи (XIX – перша третина XX ст.): монографія / Ольга Черемська ; НАН України, Ін-т укр. мови. – Харків : Олександр Савчук, **2020**. – 483, [1] с.

32. **Шологон Л.** Україномовна освіта Галичини другої половини XIX на початку XX ст.: джерелознавчий аналіз / Л. Шологон // Емінак. – Миколаїв, **2020**. – № 4 (32). – С. 225–236.

33. **Яблонська Д. Р.** Інститути народної освіти УСРР: стан матеріально-технічної бази, організація навчальної праці, наукова і громадська діяльність / Д. Р. Яблонська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 59–61.

Вища освіта і наука за кордоном

34. **Абусулейман А. А.** Возрождение высшего образования в мусульманском мире : темат. исслед. Междунар. ислам. ун-та Малайзии (ИУМ) / Абдульхамид А. Абусулейман ; [пер. П. Коротчикова]. – Ровно : Международный Институт Исламской Мысли, **2019**. – 60, [1] с.

35. **Богородецька О.** Особливості промоції вищої освіти республіки Польща / О. Богородецька // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. – Луцьк, **2019**. – № 2 (6). – С. 78–88.

36. **Букреева О. С.** Развитие системы европейского образования в сфере стандартизации / О. С. Букреева // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 93–98.

37. **Воробйова О. П.** Взаємодія ISO та ESG у галузі вищої освіти: міжнародний досвід / О. П. Воробйова // Вісник Черкаського національного

університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки – Черкаси, 2020. – Вип. 2. – С. 98–102.

Розглянуто міжнародні дослідження щодо стандартизації систем управління якості у галузі вищої освіти, а саме: порівняння стандартів Міжнародної організації стандартизації (The International Organization for Standardization, ISO) та положень Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area, ESG). Проаналізовано стандарти ISO 9001, ISO 9001:2000, ISO 9001:2015 та ISO 21001. Визначено, що запровадження та використання системи управління якістю ISO значно покращить управлінські процеси закладу та підвищить ефективність щодо управління якістю.

38. **Корольова Л.** Порівняльний аналіз етапів розвитку вищої педагогічної освіти Румунії та України / Л. Корольова // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2020. – № 3/4 (182/183). – С. 172–177.

39. **Кульчицька Н.** Зарубіжний досвід фінансового забезпечення муніципальної освіти та можливості його адаптації до вітчизняних реалій / Н. Кульчицька // Вісник Тернопільського національного економічного університету. Економічні науки. – Тернопіль, 2020. – Вип. 3. – С. 69–86.

40. **Курська Т. М.** Європейський досвід державного регулювання оцінки якості вищої освіти / Т. М. Курська // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Державне управління. – Харків, 2020. – Вип. 2 (13). – С. 541–553.

41. **Линдквист С.** Ее университеты. Стефани Линдквист, вице-президент Университета штата Аризона, крупнейшего и самого инновационного вуза США, рассказывает об университете, который собирается открыть в Украине / С. Линдквист ; беседовала О. Духнич // Новое время страны. – Київ, 2021. – № 11 (331). – С. 60–63.

42. **Мамбетакунов У. Э.** О современном состоянии подготовки педагогических кадров в Кыргызстане / У. Э. Мамбетакунов // Вісник Черкаського

національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 3. – С. 5–8.

43. **Попович З. О.** Нові аспекти в політиці адміністрації президента США щодо науки і технології / З. О. Попович // Наука та наукознавство. – Київ, 2021. – № 2 (112). – С. 100–102.

44. **Роль** симуляційного навчання в системі безперервної медичної освіти / В. М. Ждан, Г. С. Хайменова, М. Ю. Бабаніна, О. А. Кир'ян, Н. О. Люлька // Актуальні проблеми сучасної медицини. – Полтава, 2021. – Т. 21, вип. 1 (73). – С. 145–149.

45. **Руденко О. В.** Герби та емблеми університетів світу як всесвітньовідомі бренди та їх атрибутика / О. В. Руденко // Технологія і техніка друкарства. – Київ, 2019. – Вип. 4 (66). – С. 95–108.

46. **Сардар З.** Переосмысление реформы высшего образования от исламизации к интеграции знаний / Зиауддин Сардар, Джереми Хензель-Томас. – Ровно : Международный Институт Исламской Мысли, 2020. – 261, [2] с.

47. **Федоренко С. В.** Принципи побудови курикулумів загальної підготовки студентів бакалаврату в США / С. В. Федоренко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 2. – С. 214–223.

48. **Фучила О. М.** Сучасні тенденції розвитку медійної грамотності у Фландрії (Бельгія) / О. М. Фучила // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 2. – С. 227–230.

49. **Шаранова Ю. В.** Роль навчання суспільно корисного служіння у формуванні громадянськості студентів США / Ю. В. Шаранова // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 2. – С. 223–227.

Висвітлено освітній потенціал навчання суспільно корисного служіння у вищій школі США у процесі формування громадянськості студентів.

50. **Щербак І.** Аналіз стратегій позиціонування провідних університетів Великобританії в міжнародному інформаційному просторі за глобальним індикатором "комфорт" / І. Щербак // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2020. – № 5 (184). – С. 89–93.

51. **Menabdishvili L. E.** Peculiarities of Georgia's Student Youth's Self-Preservative Behavior / L. E. Menabdishvili, N. E. Menabdishvili, N. A. Gomelauri // Демографія та соціальна економіка. – Київ, 2020. – № 3 (41). – Р. 132–143.

Особливості самозбережувальної поведінки студентської молоді Грузії.

Вища освіта і наука в Україні

52. **Адамовський В. І.** Законодавство України щодо регулювання наукової діяльності у закладах вищої освіти / В. І. Адамовський // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 3–5.

53. **Андрущенко В.** Українська освіта в європейському просторі / В. Андрущенко // Україна дипломатична. – Київ, 2019. – Вип. 20. – С. 738–757.

Проаналізовано сутність української національної системи освіти, роль її провідних представників у створенні унікальної платформи, яка має важливе значення для розвитку європейського освітнього поля.

54. **Бакуменко В.** До питання оцінювання наукових результатів українських учених / В. Бакуменко, Н. Чала, М. Цедік // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – Київ, 2021. – № 1. – С. 15–26.

55. **Відновлення дії угоди з ЄС** // Освіта України. – Київ, 2021. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

Верховна Рада України ухвалила рішення про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Союзом про наукове і технологічне співробітництво. Відповідний законопроект було прийнято на пленарному засіданні ВРУ 15 липня 2021 року.

56. **Всеукраїнський** форум "Україна 30. Освіта і наука" // Педагогічна газета України. – Київ, **2021**. – Трав.–черв. (№ 3). – С. 1, 2.

З 31 травня по 2 червня тривав Всеукраїнський форум "Україна 30. Освіта і наука". Учасники форуму обговорювали питання, якими мають бути освіта та наука майбутнього та як на них впливають нові технології.

57. **Держзамовлення–2021** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 12 лип. (№ 26/27). – С. 2.

Кабінет Міністрів України затвердив обсяги державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних і робітничих кадрів, а також на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2021 році.

58. **Долінська Н.** Професійний капітал у вищій школі: поняття і роль / Н. Долінська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2020**. – № 5 (184). – С. 94–99.

59. **Затверджено** вимоги до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм вищої освіти // Вища школа. – Київ, **2021**. – № 5 (201). – С. 4–5.

60. **Знищення** системи спеціальної освіти не можна допустити // Голос України. – Київ, **2021**. – 3 серп. (№ 144). – С. 1, 2.

61. **Квіт С.** Про Європейський простір, акредитацію й академічну доброчесність / С. Квіт ; Дмитро Шулікін // Освіта України. – Київ, **2021**. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 6.

62. **Кушнір Б.** Зміни призведуть до зменшення використання української мови / Б. Кушнір // Голос України. – Київ, **2021**. – 9 лип. (№ 127). – С. 9.

Вчена рада Львівського національного університету імені Івана Франка не підтримала законопроект № 3717 про внесення змін до ст. 48 Закону України "Про вищу освіту", в яких пропонують врегулювати питання освітньої діяльності для іноземних громадян та осіб без громадянства. Документ у разі його ухвалення дозволить навчати закордонних студентів в Україні будь-якою іноземною мовою, включно з російською".

63. **Лиховид І.** (Не)залежна наука / І. Лиховид // День (п'ятниця). – Київ, **2021**. – 9–10 лип. (№ 101/102). – С. 18–19.

Національний фонд досліджень за рік роботи зумів стимулювати вчених до конкуренції – та не всі згодні із його самостійницьким статусом.

64. **"Молодий вчений року"** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

Відбулося засідання Спілки Рад молодих вчених. Обговорювали, як стати номінантом щорічного Всеукраїнського конкурсу "Молодий вчений року".

65. **Олійник В.** Чи дотримуються прав в освіті? / В. Олійник // Освіта України. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 1, 8–9.

66. **Оприлюднено** список претендентів // Освіта України. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

Міністерство освіти і науки України оприлюднило список осіб, які своєчасно подали необхідні документи для участі в конкурсі щодо обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Серед учасників конкурсу – 293 особи.

67. **Павлова Ю. О.** Інструменти для моніторингу якості вищої освіти: структурна валідація української версії анкети ETLQ / Ю. О. Павлова, К. А. Тимрук-Скоропад, Л. М. Ціж // Український журнал медицини, біології та спорту. – Миколаїв, **2021**. – Т. 6, № 2 (30). – С. 196–203.

68. **Палехова В.** Невідповідність освіти запитам ринку праці (на прикладі торгівлі та суміжних сфер діяльності) / В. Палехова // Економічний дискурс. – Тернопіль, **2020**. – Вип. 3. – С. 117–126.

69. **Пашков В.** Сфера вищої освіти як інструмент "м'якої сили" у зовнішній політиці держави / В. Пашков // Зовнішні справи. – Київ, **2020**. – № 9/10. – С. 47–56.

Частина II. (Завершення. Початок статті читайте у № 7/8 журналу "Зовнішні справи" за 2020 рік).

70. **Право** на відпустку // Освіта України. – Київ, **2021**. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 2.

Уряд відновив право педагогічних працівників навчально-методичних центрів професійно-технічної освіти на щорічну основну відпустку строком у 42 календарні

дні. Відповідну постанову було схвалено 11 серпня 2021 року, під час засідання Кабміну.

71. **Прийом** заявок розпочався // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 5.

Розпочався прийом заявок та інформаційних матеріалів від наукових установ, які планують пройти державну атестацію в II півріччі 2021 року.

72. **Савченко В.** Знаннєвий пріоритет у розвитку економіки як один із факторів сучасної освіти / В. Савченко, О. Маклюк // Вища школа. – Київ, **2021**. – № 5 (201). – С. 51–64.

73. **Сенченко М.** Від Гутенберга до ери комп'ютерів / М. Сенченко // Вища школа. – Київ, **2021**. – № 5 (201). – С. 65–79. – Продовження. Початок див.: Вища школа. – 2021. – № 3/4. – С. 7–27.

74. **Створено** громадську раду при Державній службі якості освіти України // Освіта. – Київ, **2021**. – 14–21 лип. (№ 27/29). – С. 1.

75. **Сучасні** тренди, стратегія і тактика // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 10.

76. **Ханін І. Г.** Особливості інноваційної моделі економічного розвитку і зростаюча роль освіти в ній / І. Г. Ханін, В. С. Білозубенко, С. Є. Шаблій // Бізнес Інформ. – Харків, **2020**. – № 9 (512): Роль освіти в інноваційній моделі економічного розвитку. – С. 56–64.

77. **Харламов П.** Зарплатний рейтинг вищів 2021 / П. Харламов // Вища школа. – Київ, **2021**. – № 5 (201). – С. 7–22.

78. **Ходжаян А. О.** Рецензія на монографію Г. С. Лопушняк та Х. В. Рибчинської "Вища освіта в Україні: державне регулювання та перспективи розвитку" / А. О. Ходжаян // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2020**. – № 4 (227). – С. 102–103.

79. **Чи позбудемось** формалізму? Відкритий лист Міністру освіти і науки України п. С. Шкарлету // Освіта. – Київ, **2021**. – 14–21 лип. (№ 27/29). – С. 4–5.

80. **Шулікін Д.** Нові конкурси і "правила гри" [від Національного фонду досліджень] / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2021**. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 7.

81. **Шулікін Д.** Нацфонд: проблеми і "рецепти" / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2021**. – 12 лип. (№ 26/27). – С. 6–7.

У Комітеті Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій йшлося про зміни у системі управління Національним фондом досліджень.

82. **Юридичні** та соціально-економічні аспекти реформування системи вищої освіти України / М. Сіцінська, А. Сіцінський, В. Ніколаєв, С. Хаджірадева, І. Гасюк // Вісник Національної академії правових наук України. – Харків, **2021**. – Т. 28, № 1. – С. 170–189.

Академічна доброчесність, права інтелектуальної власності

83. **Фіялка С. Б.** Засоби підвищення цитованості наукових публікацій / С. Б. Фіялка // Технологія і техніка друкарства. – Київ, **2019**. – Вип. 4 (66). – С. 79–85.

84. **Чумаченко М. О.** Академічна доброчесність як фактор формування професійної самосвідомості здобувачів вищої освіти гуманітарних та культурно-мистецьких галузей знань / М. О. Чумаченко // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, **2020**. – № 2. – С. 52–57.

Вступ до ЗВО, зовнішнє незалежне оцінювання

85. **Використання** мобільних додатків для виявлення фахових здібностей абітурієнтів з урахуванням їх емоційного стану / М. Баранник, Н. Шейкіна, О. Баздирєв, І. Жовтоніжко // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 1 (27). – С. 30–35.

86. **Виткалов С.** Вступна кампанія 2021: регіональний дискурс / С. Виткалов // День (п'ятниця). – Київ, **2021**. – 5–6 серп. (№ 109/110). – С. 12.

87. **Додатковий** набір // Освіта України. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

Вступники до магістратури на основі бакалавра, які мають результати єдиного вступного іспиту з іноземної мови або успішно складуть спеціально організовану сесію єдиного вступного іспиту, зможуть претендувати на бюджет під час додаткового набору на спеціальності, яким надається особлива підтримка.

88. **Запуск** – 1 серпня // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 5.

З 1 серпня розпочинається запуск Єдиної міжвідомчої інформаційної системи щодо набору іноземних вступників до закладів вищої освіти.

89. **Малолеткова О.** Вступна кампанія – 2021: є новації / О. Малолеткова // Урядовий кур'єр. – Київ, **2021**. – 30 черв. (№ 123). – С. 1–2.

Роз'яснення. Про що варто знати тим, хто хоче вчитися на бюджеті та контракті.

90. **На бюджеті** – у приватному ЗВО // Освіта України. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 5.

Цього року вперше закладам вищої освіти приватної форми власності було надано можливість брати участь у розподілі місць державного замовлення. 43 вступники, які отримали рекомендації на бюджет, зможуть навчатися у приватних закладах вищої освіти.

91. **Перші** підсумки [вступної кампанії 2021 року] // Освіта України. – Київ, **2021**. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 4.

92. **Поріг:** склав \ не склав єдине фахове вступне випробування // Освіта. – Київ, **2021**. – 14–21 лип. (№ 27/29). – С. 2.

93. **Хроніка** вступної кампанії // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 2.

94. **Черкасець О.** 200 балів за ЗНО – цілком реально. Як скласти тести на найвищий бал, діляться найуспішніші випускники / О. Черкасець // Україна молода. – Київ, **2021**. – 13–14 лип. (№ 69/70). – С. 7.

95. **Шулікін Д.** Нюанси вступної кампанії – 2021 / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2021**. – 28 черв. (№ 24/25). – С. 6–7.

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

96. **Бабенко Д. М.** Формування стратегій посилення конкурентоспроможності дослідницького університету / Д. М. Бабенко // Економіка та держава. – Київ, 2021. – № 1. – С. 164–170.

97. **Біленко Д. В.** Інструменти та механізми інноваційного розвитку вищого навчального закладу / Д. В. Біленко // Економічний вісник університету. – Переяслав-Хмельницький, 2020. – Вип. 46. – С. 45–49.

98. **Вовк А. О.** Значення наукових досліджень для розвитку вищих навчальних закладів / А. О. Вовк, К. О. Левчук // Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету (технічні науки). – Кам'янське, 2020. – Вип. 2 (37). – С. 161–166.

99. **Енергоефективне оновлення** // Освіта України. – Київ, 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 5.

В Києві шість українських вишів, серед яких НТУ "Харківський політехнічний інститут", уклали контракти в межах реалізації проєкту "Вища освіта в Україні". Проєкт стосується комплексного енергоефективного оновлення будівель університетів.

100. **Марлова А.** Особливості інтернаціоналізації вищої освіти у сучасному суспільстві / А. Марлова, С. Лозинський, Л. Лозинська // Молодь і ринок. – Дрогобич, 2020. – № 3/4 (182/183). – С. 35–39.

101. **Найпопулярніший ВНЗ** – імені Тараса Шевченка // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 27 лип. (№ 143). – С. 2.

102. **Реформування галузевих академій** // Освіта України. – Київ, 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 2.

На засіданні Уряду схвалено розпорядження КМУ "Про затвердження Планів заходів з реформування Національної академії аграрних наук, Національної академії правових наук, Національної академії педагогічних наук на 2021–2022 роки".

103. **Смілянська А.** Студентські лави поповнили майже 60 тисяч першокурсників / А. Смілянська // *Голос України*. – Київ, **2021**. – 12 серп. (№ 152). – С. 1, 16.

Переведення на вакантні місця держзамовлення триватиме до 19 серпня. У рейтингу закладів вищої освіти за кількістю зарахованих на бюджет перше місце посідає Нац. технічний ун-т України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського (3 911 осіб), друге – КНУ імені Тараса Шевченка – (3 066 осіб).

104. **Удосконалення** статуту // *Освіта України*. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 5.

В Київському національному університеті імені Тараса Шевченка відбулися Загальні збори Співки ректорів вищих навчальних закладів України. На порядок денний були винесені питання про внесення змін до Статуту Організації та вибори Президії у відповідності до нової редакції Статуту, поточні питання діяльності Організації.

105. **Черкасець О.** Почім дипломи? / О. Черкасець // *Україна молода*. – Київ, **2021**. – 9 лип. (№ 68). – С. 13.

Як змінилася вартість навчання за контрактом у вишах країни.

106. **Lokhonya M.** The higher educational institution image as a pedagogical problem / M. Lokhonya // *Фізико-математична освіта*. – Суми, **2021**. – Вип. 1 (27). – Р. 13–17.

Імідж закладу вищої освіти як педагогічна проблема.

Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

107. **Голик Й. М.** Тенденції набору студентів на інженерні спеціальності в ДВНЗ "Ужгородський національний університет" / Й. М. Голик, Т. В. Федорянич // *Містобудування та територіальне планування*. – Київ, **2020**. – Вип. № 75. – С. 147–153.

Державний університет "Житомирська політехніка"

108. **Черниш О.** У Житомирській політехниці навчаються студенти з дев'ятнадцяти країн / О. Черниш ; розмову вела Людмила Лобачова // *Голос України*. – Київ, **2021**. – 9 лип. (№ 127). – С. 9.

Розмова з завідувачкою Центру довузівської освіти та роботи з іноземними студентами Державного університету "Житомирська Політехніка", кандидатом філологічних наук Оксаною Черниш.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

109. **Комарніцький О. Б.** Студентство Катеринославського інституту народної освіти в умовах формування тоталітарної системи / О. Б. Комарніцький, Л. М. Комарніцька // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, **2020**. – Vol. 3 (28), Lib. 1. – С. 70–80.

Запорізький державний медичний університет

110. **Толочко А. Ю.** Информационно-библиотечное сопровождение научной деятельности профессорско-преподавательского состава ЗГМУ / А. Ю. Толочко // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]*. – Харків, **2019**. – С. 171–172.

Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

111. **Упровадження енергоменеджменту** // *Освіта України*. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 3.

Фахівці Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу розробили комплект документів для впровадження системи енергетичного менеджменту в громадських будівлях, зокрема – в закладах вищої освіти.

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

112. **Завальнюк О. М.** Науково-педагогічне сумісництво в Кам'янець-Подільських університетах та його значення (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 27–29.

113. **Климчук Л. В.** Діяльність бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у роки незалежності / Л. В. Климчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 30–32.

114. **Комарніцький О. Б.** Організація і результативність педагогічної практики студентів Кам'янець-Подільського ІНО (ІСВ) у 20-30-ті рр. ХХ ст. / О. Б. Комарніцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 30–31.

115. **Тарасенко М. О.** Навчальний курс "Bird id Ukraine" в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка / М. О. Тарасенко, М. Д. Матвеев // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 2. Збірник за

підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 25–26.

116. **Хоптяр Ю. А.** Утворення і розвиток кафедри архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін історичного факультету КПНУ імені Івана Огієнка за радянської доби / Ю. А. Хоптяр // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 1: Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 57–59.

Київський академічний університет

117. **Від розробки до комерціалізація** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 4.

В освітньо-науковому просторі Київського академічного університету МОН та НАН України відбулася урочиста церемонія створення Асоціації академічного співробітництва "Академ.Сіті" та підписання меморандуму науковими установами НАН України.

Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

118. **Чуткий А. І.** Академічний союз студентів Київського комерційного інституту початку ХХ ст. / А. І. Чуткий // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, **2020**. – Vol. 3 (28), Lib. 1. – С. 41–59.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

119. **Бізнес-школи** // Освіта. – Київ, **2021**. – 2–9 черв. (№ 22/24). – С. 3.

120. **Мацибок-Стародуб Н.** Марафон відповідальності / Н. Мацибок-Стародуб // Освіта. – Київ, **2021**. – 2–9 черв. (№ 22/24). – С. 3.

Студенти й працівники Київського національного університету імені Тараса Шевченка долучилися до щорічної ініціативи Фонду родини Богдана Гаврилишина – флешмобу "Марафон відповідальності".

121. **Новий** комплекс у КНУ // Освіта України. – Київ, **2021**. – 12 лип. (№ 26/27). – С. 5.

Акт приймання-передачі цілісного майнового комплексу Національної академії державного управління при Президентові України до управління КНУ імені Тараса Шевченка підписано. Відтак 1 липня до складу новоствореного Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби КНУ перейшли 296 співробітників НАДУ.

Київський національний університет технологій і дизайну

122. **Петрушенко М.** Університет тримається на лінії вогню. Інноваційні технології Київського національного університету технологій і дизайну сприяють захисту країни / М. Петрушенко // Голос України. – Київ, **2021**. – 30 лип. (№ 142). – С. 9.

Луганський національний аграрний університет

123. **Леошко В.** Луганський національний аграрний університет: упевнений погляд у завтрашній день / В. Леошко // Голос України. – Київ, **2021**. – 23 черв. (№ 116). – С. 6.

Львівський національний університет імені Івана Франка

124. **За дуальною** формою // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 3.

Компанія SoftServe спільно з Львівським національним університетом ім. І. Франка наближають систему освіти до потреб випускників та ринку праці. 3 вересня в

закладі стартують унікальні програми з дуальною формою навчання, в межах яких студенти навчатимуться та працюватимуть одночасно.

Маріупольський державний університет

125. **Кудлай В. О.** Комунікаційна модель освіти в контексті впровадження онлайн-технологій в Маріупольському державному університеті / В. О. Кудлай, А. В. Коваленко // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку* : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України. – Харків, **2019**. – С. 165–167.

Національна академія наук України

126. **Загородній А.** "Академія має величезний потенціал, і національний інтерес України в тому, щоб його реалізувати" / А. Загородній ; розмову вела С. Мазуренко // *Урядовий кур'єр*. – Київ, **2021**. – 13 серп. (№ 156). – С. 3.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

127. **Бігун Н.** Психологічний кабінет ділимося досвідом: від теорії до практики / Н. Бігун // *Освіта*. – Київ, **2021**. – 2–9 черв. (№ 22/24). – С. 4.

Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

128. **Корпоративні стипендії** // *Освіта України*. – Київ, **2021**. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 3.

З 2022 року кращі студенти кафедри гідравлічних машин НТУ "ХПІ" зможуть отримувати корпоративну стипендію харківської групи компаній "Моторімпекс".

Відбір стипендіатів будуть проводити представники фірми на основі інформації про успішність в ХПІ. Крім того, в рамках програми, передбачається працевлаштування та стажування студентів кафедри на підприємстві.

Національний університет "Львівська політехніка"

129. **Безпекова** технологія // Освіта України. – Київ, **2021**. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 3.

Студенти кафедри систем штучного інтелекту в НУ "Львівська Політехніка" створили прототип системи безпеки, що відрізняє живу людину від підставленого фото- чи відеозображення.

Національний університет "Острозька академія"

130. **Острозька** академія: історія та сучасність культурно-освітнього осередку : енцикл. видання / [А. Атаманенко, Е. Балашов, Я. Бондарчук та ін. ; редкол.: І. Пасічник (голова редкол.), П. Кралюк, Д. Шевчук та ін.] ; Нац. ун-т "Острозька акад.". – [Вид. 3-тє, допов. і перероб.]. – Острог : Острозька академія, **2019**. – 719, [1] с.

131. **Уайт Ч.** "Забезпечити нове покоління лідерів, яке буде служити своїй країні" / Ч. Уайт ; розмову вів Олексій Костюченко // День (п'ятниця). – Київ, **2021**. – 16–17 лип. (№ 103/104). – С. 9.

Професор християнської історії в Університеті Спрінг Арбор (Spring Arbor University) у Мічигані, США Чарльз Уайт – про враження від України та студентства Острога.

Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого

132. **Комаров В.** Проректор з навчально-методичної роботи НЮУ ім. Ярослава Мудрого (1988–2021 рр.) Вячеслав Комаров: "Думка, що юридичні

виші готують фахівця, який завтра стане професіоналом, – це утопія" / В. Комаров ; розмову вів К. Петраш // Закон і бізнес. – Київ, 2021. – 17–23 лип. (№ 29). – С. 1, 14.

133. **Юридичний** меморандум [підписав Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого] // Освіта України. – Київ, 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 3.

Голова Полтавської облдержадміністрації Олег Синегубов та ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого підписали Меморандум про співпрацю.

Одеський національний політехнічний університет

134. **Баландіна Н.** Досвід проектування освітньої програми з журналістики в Одеському національному політехнічному університеті / Н. Баландіна, В. Кубко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2021. – № 4 (297). – С. 35–41.

Сумський державний університет

135. **Взаємовигідне партнерство** // Освіта України. – Київ, 2021. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 3.

СумДУ і ЕРАМ Україна розпочинають спільну роботу у сфері ІТ-технологій.

136. **Розробки** для війська // Освіта України. – Київ, 2021. – 9 серп. (№ 30/31). – С. 3.

Голова Полтавської облдержадміністрації Олег Синегубов та ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого підписали Меморандум про співпрацю.

Харківська державна академія культури

137. **Новальська Т. В.** Лідери Київської бібліотечної науково-освітньої школи – випускники Харківської державної академії культури / Т. В. Новальська,

Н. А. Бачинська // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Харків, **2019**. – С. 119–121.

138. **Шейко В.** Культуралізація особистості – освітній вимір [Харківська державна академія культури] / В. Шейко, Н. Кушнарченко // Вища школа. – Київ, **2021**. – № 5 (201). – С. 23–38.

Харківський національний педагогічний університет імені

Г. С. Сковороди

139. **Богдашина О. М.** Харківський класичний університет і Харківський інститут народної освіти: проблеми спадкоємності (історіографічні сюжети): до 100-річчя реформи університетської освіти в Україні / О. М. Богдашина, С. М. Куделко // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, **2020**. – Vol. 3 (28), Lib. 1. – С. 16–25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

140. **Тетяна Кагановська** – ректор ХНУ // *Освіта України*. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 3.

Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка

141. **Реконструкція** вишу // *Освіта України*. – Київ, **2021**. – 23 серп. (№ 32/33). – С. 3.

*Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка
отримає фінансування для двох проєктів з реконструкції вишу.*

Форми, методи та технічні засоби навчання та оцінювання знань

142. **Бахмат Н. В.** Електронні освітні ресурси як складник інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти / Н. В. Бахмат // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 11. – С. 98–100.

143. **Будник О. Б.** Цифрові технології в інклюзивній освіті: реалії, проблеми та перспективи / О. Б. Будник, О. С. Кондур, І. Б. Дяків // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 3. – С. 39–45.

144. **Бурдонос Л. І.** Методика оцінки ефективності наукових та науково-технічних робіт у закладі вищої освіти / Л. І. Бурдонос, В. М. Виноградня // Економічний вісник університету. – Переяслав-Хмельницький, **2020**. – Вип. 46. – С. 65–75.

145. **Воєвідко Л. М.** Експлицитні компоненти фахової підготовки здобувачів вищої освіти / Л. М. Воєвідко // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 177–178.

146. **Глухов І. Г.** Теоретичне обґрунтування контролю у навчанні студентів закладів вищої освіти плавання в межах фізичного виховання / І. Г. Глухов, М. П. Пітин // Український журнал медицини, біології та спорту. – Миколаїв, **2021**. – Т. 6, № 2 (30). – С. 270–276.

147. **Десятов Т. М.** Стратегії та інноваційні технології організації освітнього процесу в закладах вищої освіти в умовах непередбачених викликів / Т. М. Десятов // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 5–10.

148. **Дущенко О. С.** Сучасний стан цифрової трансформації освіти / О. С. Дущенко // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 2 (28). – С. 40–45.

149. **Єлісеєва О.** Онлайн-освіта: порівняльний аналіз онлайн-платформ для навчання в світі / О. Єлісеєва, Є. Єлісеєв // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – Хмельницький, **2020**. – № 3. – С. 219–225.

150. **Коваленко М. А.** Неформальна освіта : довідник-порадник для дорослих / М. А. Коваленко, О. Е. Ломоносова, Г. М. Швороб. – Херсон : Олді-плюс, **2020**. – 119, [1] с.

151. **Мельникова О.** Особливості функціонування ринку онлайн-освіти у світі та в Україні / О. Мельникова, Ю. Олійник // Економічний дискурс. – Тернопіль, **2020**. – Вип. 3. – С. 16–27.

152. **Сачанюк-Кавецька Н.** Застосування критерію Фішера для забезпечення достовірності результатів оцінювання залишкових знань студентів / Н. Сачанюк-Кавецька, В. Кавецький // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 2 (28). – С. 71–76.

153. **Семерня О. М.** Інформаційне середовище для магістратури в формі силабус як чинник формування професійних компетентностей фахівців / О. М. Семерня // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 2 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 59–61.

154. **Синяк Ю. П.** Застосування сервісу "classtime" як одного з інноваційних методів викладання та оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти / Ю. П. Синяк // Магістр медсестринства. – Житомир, **2021**. – № 1 (25). – С. 54–58.

155. **Усік А.** Аналіз інформаційної системи підтримки освітнього процесу за допомогою технології IoT / А. Усік, І. Якименко // Технічні науки та технології. – Чернігів, **2020**. – № 4 (22). – С. 118–122.

156. **Хмарний** застосунок Microsoft Forms у зборі й аналітиці звітів про відвідування студентами навчальних занять / М. С. Волошинович, Г. Є. Гірник, Н. Р. Матковська, Д. Б. Соломчак, В. Є. Ткач // Art of Medicine. – Івано-Франківськ, **2021**. – № 1 (17). – С. 110–115.

157. **Хмелевська О. М.** Освітні новації: масштабування та інституційні практики / О. М. Хмелевська // Демографія та соціальна економіка. – Київ, **2020**. – № 3 (41). – С. 114–131.

158. **Шишкіна М.** Еволюція засобів і технологій проєктування хмаро орієнтованих систем відкритої науки / М. Шишкіна // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 1 (27). – С. 100–106.

159. **Sobchenko T.** Choice of blended learning models for higher pedagogical education students / T. Sobchenko // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 2 (28). – Р. 17–21.

Вибір основних моделей змішаного навчання студентів вищої педагогічної освіти.

160. **Uzhelovskyi A.** Innovative pedagogical methods and computer telecommunications in distance education / A. Uzhelovskyi, K. Brovchenko, A. Muzyka // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 1 (27). – Р. 23–29.

Інноваційні педагогічні методика та комп'ютерні телекомунікації при дистанційній освіті.

Учасники навчально-виховного процесу

161. **Брюховецька О.** Комунікативна толерантність як складова лідерських якостей керівників освітніх організацій / О. Брюховецька // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2020**. – № 4 (21). – С. 18–27.

162. **Васильєва Н.** Шляхи підвищення самоорганізації студентів в умовах дистанційного навчання / Н. Васильєва // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2020**. – № 3/4 (182/183). – С. 115–121.

163. **Городиська О. М.** Сутність та особливості саморегуляції педагогічної діяльності викладача іноземної мови професійного спрямування / О. М. Городиська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 3 : Збірник за підсумками

звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 24–25.

164. **Клюс О. А.** Оптимізація розумової працездатності студентів засобами фізичного виховання / О. А. Клюс, О. П. Скавронський // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 2: Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 91–92.

165. **Мех О. А.** Суб'єкти науково-освітньої діяльності в Україні: структурний аналіз міжнародних рейтингів і звітних документів / О. А. Мех, С. Г. Бублик // Наука та наукознавство. – Київ, **2021**. – № 2 (112). – С. 77–99.

166. **Потапчук С. М.** Психофізичний стан у загальній підготовці студентів / С. М. Потапчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 2: Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 106–107.

167. **Степанчук А. П.** Вплив карантинних обмежень на розвиток професійного вигорання викладачів вищих навчальних закладів України / А. П. Степанчук // Актуальні проблеми сучасної медицини. – Полтава, **2021**. – Т. 21, вип. 1 (73). – С. 141–145.

168. **Чувасова Н. О.** Творчий потенціал студентів як чинник підготовки до науково-дослідної роботи / Н. О. Чувасова // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 15–18.

Вища освіта: окремі предмети, галузі

169. **Авдєєва М. С.** Еволюція ролі професії зодчого як архітектора, митця, дизайнера майбутнього / М. С. Авдєєва, Н. Ю. Авдєєва // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Київ, **2020**. – Вип. № 58. – С. 15–31.

170. **Антонова А. В.** Якість медичної освіти під впливом стейкхолдерів / А. В. Антонова // Магістр медсестринства. – Житомир, **2021**. – № 1 (25). – С. 7–9.

171. **Безкопильний О. О.** Особливості підготовки майбутніх учителів фізичної культури в закладах вищої освіти Нідерландів / О. О. Безкопильний, Л. П. Сущенко, А. О. Артюшенко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 202–207.

172. **Білавич Г.** Енвайронментальна освіта для сталого розвитку у вимірі ЮНЕСКО крізь призму підручникотворення / Г. Білавич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2020**. – № 3/4 (182/183). – С. 30–34.

173. **Білоусова Т. П.** Ораторський клуб як осередок формування риторичної компетентності здобувачів вищої освіти / Т. П. Білоусова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 3 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 17–18.

174. **Бугера Ю. Ю.** Теоретичні аспекти впровадження творчих та дослідницьких методів засвоєння термінології студентами в галузі спеціальної освіти / Ю. Ю. Бугера // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 140–141.

175. **Бугра А.** Технологічні аспекти індивідуалізації самостійної навчальної діяльності студентів у процесі вивчення вищої математики / А. Бугра // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 2 (28). – С. 29–33.

176. **Вінтюк Ю. В.** Коучінг у професійній підготовці майбутніх психологів / Ю. В. Вінтюк // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 31–37.

177. **Воевідко Л. М.** Вимоги до фахової підготовки здобувачів вищої освіти / Л. М. Воевідко // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 184–185.

178. **Вонсович В. П.** Педагогічні умови формування духовно-ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти / В. П. Вонсович // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 3 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 86–87.

179. **Гикало Ю. В.** Імплементация національного досвіду практичної спрямованості вищої військової освіти в Збройних силах України / Ю. В. Гикало // Державне управління та місцеве самоврядування. – Дніпро, **2020**. – Вип. 3 (46). – С. 69–75.

180. **Гнатенко Т. С.** Використання інтерактивних технологій – ключ для формування професійної успішності у фармацевтичній діяльності / Т. С. Гнатенко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 62–67.

181. **Гончаренко Я.** Модель комп'ютерно-орієнтованої методичної системи навчання статистики студентів економічних спеціальностей педагогічних університетів / Я. Гончаренко, В. Горбачук // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 1 (27). – С. 36–44.71.

182. **Григоренко Т.** До проблеми формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів-філологів / Т. Григоренко, М. Захаревич // Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. – Умань, **2020**. – Вип. 2 (4). – С. 25–32.

183. **Гуменчук А.** Актуальні завдання ребрендингу вищої бібліотечно-інформаційної освіти / А. Гуменчук // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Харків, **2019**. – С. 122–121.

184. **Думанська Т. В.** Активізація пізнавальної діяльності студентів під час вивчення тригонометричних функцій / Т. В. Думанська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 2 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 43–44.

185. **Думанська Т. В.** Формування математичних компетентностей бакалаврів економіки під час написання та захисту реферативних робіт / Т. В. Думанська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 18, т. 2 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 47–49.

186. **Євтушенко Н.** Підвищення кваліфікації вчителів природничо-математичних предметів у післядипломній освіті України як проблема педагогічної теорії / Н. Євтушенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2020**. – № 3/4 (182/183). – С. 135–140.

187. **Зайцева І. В.** Особливості навчання майбутніх філологів ведення англомовної дискусії з використанням проблемних ситуацій / І. В. Зайцева // Іноземні мови. – Київ, **2021**. – № 1 (105). – С. 10–17.

188. **Захарченко П.** Про необхідність підвищення уваги до об'єкта дисертаційного дослідження з юридичних наук / П. Захарченко, М. Мірошніченко // Право України. – Київ, **2021**. – № 3. – С. 76–90.

189. **Касьянова О.** Про маловідомі і унікальні професії / О. Касьянова // Освіта. – Київ, **2021**. – 2–9 черв. (№ 22/24). – С. 5.

190. **Кир'ян Т. І.** До питання впровадження ліцензійного інтегрованого іспиту з медицини у закладах вищої освіти України / Т. І. Кир'ян // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 49–56.

191. **Кіндратів Е. О.** Базові принципи і система оцінювання навчальних досягнень студента при реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі

/ Е. О. Кіндратів // Art of Medicine. – Івано-Франківськ, **2021**. – № 1 (17). – С. 121–126.

192. **Кобелєв О. М.** Соціальна інформатика у системі підготовки бакалаврів з інформаційної, бібліотечної та архівної справи / О. М. Кобелєв // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Харків, **2019**. – С. 127–129.

193. **Кравчук Н. С.** Фізичне виховання в здобувачів вищої медичної освіти / Н. С. Кравчук // Магістр медсестринства. – Житомир, **2021**. – № 1 (25). – С. 25–29.

194. **Куликова О. М.** Курс "Історія журналістики" в підготовці студентів-журналістів соціокультурного профілю / О. М. Куликова // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України. – Харків, **2019**. – С. 19–21.

195. **Леврінц М. І.** Прикладна лінгвістика як спеціалізація у підготовці фахівців з іншомовної освіти / М. І. Леврінц // Іноземні мови. – Київ, **2021**. – № 1 (105). – С. 3–9.

196. **Методика** розвитку системи внутрішнього забезпечення якості закладу вищої освіти, особливості здійснення її процедур та заходів у вищому військовому навчальному закладі / М. М. Медвідь, В. І. Тробюк, І. Ю. Черніченко, О. А. Д'яченко, В. І. Хомякова // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 3. – С. 226–235.

197. **Микитенко П.** Використання систем управління навчальними матеріалами в процесі інформатичної підготовки студентів медичних університетів / П. Микитенко, І. Кучеренко // Фізико-математична освіта. – Суми, **2021**. – Вип. 2 (28). – С. 63–70.

198. **Наход С. А.** SWOT-аналіз інклюзивного освітнього середовища як орієнтир підготовки студентів соціально-педагогічного профілю / С. А. Наход

// Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 171–177.

199. **Неганов В.** Для чого заклади вищої освіти МВС мають надавати правову освіту? / В. Неганов // Юридичний вісник України. – Київ, **2021**. – 6–12 серп. (№ 31). – С. 2–3.

200. **Ніколаєнко Н.** Інноваційні технології як засіб підготовки студентів до ЗНО з української мови та літератури в закладах фахової передвищої освіти / Н. Ніколаєнко, А. Данюк // Українська мова і література в школі. – Київ, **2021**. – № 2 (155). – С. 41–47.

201. **Оніщук М.** Суддівська освіта в період пандемії, спричиненої COVID-19: [інтерв'ю] / Микола Оніщук; спілкувався Федір Ілляк // Вісник Державної судової адміністрації України. – Київ, **2020**. – № 1. – С. 31–35.

202. **Організація** зворотного зв'язку зі студентами на кафедрі патофізіології в умовах дистанційного навчання через пандемію COVID-19 та шляхи його удосконалення / О. Є. Акімов, С. В. Денисенко, Н. В. Соловйова, А. В. Міщенко, В. О. Костенко // Актуальні проблеми сучасної медицини. – Полтава, **2021**. – Т. 21, вип. 1 (73). – С. 109–113.

203. **Оршанський Л.** Реалізація компетентнісного підходу у процесі підготовки майбутніх фахівців інженерно-технічного профілю / Л. Оршанський, Л. Маркова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2020**. – № 3/4 (182/183). – С. 12–16.

204. **Пентилюк М.** Когнітивно-комунікативна модель удосконалення професійної культуромовної компетентності студентів філологічного профілю / М. Пентилюк // Українська мова і література в школі. – Київ, **2021**. – № 2 (155). – С. 6–10.

205. **Писанко М. Л.** Віртуальне навчальне середовище IVY як засіб фахової підготовки усних перекладачів / М. Л. Писанко // Іноземні мови. – Київ, **2021**. – № 1 (105). – С. 46–51.

206. **Політична** освіта публічних службовців в Україні / [Ю. Лихач (керівник) та ін. ; за заг. ред. Н. Алюшиної]. – Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, **2020**. – 198, [1] с.

207. **Полянська В. П.** Педагогічно-організаційні аспекти дистанційного навчання в медицині / В. П. Полянська, І. М. Звягольська, Т. В. Дерев'янку // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2021**. – Т. 21, вип. 1 (73). – С. 137–141.

208. **Попович А. С.** Дослідження зі стилістики української мови в лінгводидактиці вищої школи / А. С. Попович, Н. П. Ковальська // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 11. – С. 87–88.

209. **Про держзамовлення і перспективи** [аграрна освіта] // Освіта України. – Київ, **2021**. – 26 лип. (№ 28/29). – С. 5.

У МОН України відбулося засідання Ради з питань аграрної освіти.

210. **Психолого-педагогічні** аспекти навчання студентів медичного закладу вищої освіти з англійською мовою викладання / І. О. Якубовська, Я. Л. Ванджура, І. Ю. Ванджура, Д. А. Волинський, І. К. Чурпій // Art of Medicine. – Івано-Франківськ, **2021**. – № 1 (17). – С. 142–149.

211. **Рогоза В. В.** Формування екологічних цінностей майбутніх учителів природничих наук у процесі професійної підготовки: формувальний етап / В. В. Рогоза, Ю. В. Пелех // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 3. – С. 114–119.

212. **Роль** дисципліни "Клінічна практика" у підготовці майбутніх фахівців медичних закладів вищої освіти / Н. М. Середюк, Р. В. Деніна, П. П. Звонар, Н. П. Гайналь, Д. А. Волинський, М. В. Федорченко, Н. І. Барила // Art of Medicine. – Івано-Франківськ, **2021**. – № 1 (17). – С. 132–136.

213. **Савицька О. В.** Модель розвитку методологічної компетентності студентів закладів вищої освіти / О. В. Савицька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-

Подільський, 2020. – Вип. 19, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 160–161.72.

214. **Савицька О. В.** Мотиваційно-цільові особливості навчально-професійної діяльності студентів педагогічних спеціальностей / О. В. Савицька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 126–127.

215. **Самойленко О. О.** Аналіз результатів впровадження конструктивної моделі підготовки бакалаврів з кібербезпеки в умовах освітньо-цифрового середовища / О. О. Самойленко // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 3. – С. 245–250.

216. **Скакальська І. Б.** Інноваційні підходи до викладання археології у вищій школі / І. Б. Скакальська // *Universum Historiae et Archeologiae*. – Дніпро, 2020. – Vol. 3 (28), Lib. 1. – С. 177–187.

217. **Слуцький Я. С.** Особливості полікультурної освіти у процесі адаптації іноземного студента / Я. С. Слуцький // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 2. – С. 158–162.

218. **Смокович М.** Юридична освіта в умовах дистанційного навчання / М. Смокович // Підприємництво, господарство і право. – Київ, 2021. – № 2 (300). – С. 181–184.

219. **Соляник А.** Формування професійної самоідентифікації випускників бібліотекознавчих освітніх програм / А. Соляник // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку* : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Харків, 2019. – С. 121–122.

220. **Степанова Г. М.** Застосування кейс-технологій у викладанні фундаментальних дисциплін в медичному ЗВО / Г. М. Степанова // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2020**. – Вип. 2. – С. 67–72.

221. **Субота Л. А.** Розвиток іншомовної комунікативної компетентності іноземних студентів у процесі оволодіння мовою навчання: монографія / Л. А. Субота; М-во науки та освіти України, Нац. фармацевт. ун-т. – Харків: Майдан, **2020**. – 303, [1] с.

222. **Сулятицька Т. В.** Формування риторичної культури особистості у закладах вищої освіти / Т. В. Сулятицька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2020**. – Вип. 19, т. 1: Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 3–4 березня 2020 року. – С. 62–63.

223. **Суханова Г. С.** Нові способи застосування гейміфікації у навчанні іноземної мови у ВНЗ / Г. С. Суханова // Стиль і переклад. – Київ, **2019**. – Вип. 1 (6). – С. 130–139.

224. **Тарнопольський О. Б.** Кейс стаді: онлайн навчання англійської мови та теоретичних дисциплін мовного циклу студентів ЗВО та слухачів комерційних мовних курсів в умовах карантину – переваги, недоліки та перспективи / О. Б. Тарнопольський // Іноземні мови. – Київ, **2021**. – № 1 (105). – С. 25–32.

225. **Тиж Я. М.** Теоретико-методичні аспекти професійної підготовки студентів вищих навчальних закладів / Я. М. Тиж // Збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019**. – Вип. 13. – С. 174–175.

226. **Усатенко Т.** Українознавство у трансформаційних процесах новоєвропейської науки / Т. Усатенко, Г. Усатенко // Освіта. – Київ, **2021**. – 2–9 черв. (№ 22/24). – С. 6.

227. **Формування** навичок цифрової безпеки у студентів економічних спеціальностей: процедури, інструменти, сервіси / О. Глазунова, О. Касаткіна,

В. Корольчук, Т. Саяпіна, Т. Волошина // Фізико-математична освіта. – Суми, 2021. – Вип. 2 (28). – С. 34–39.

228. **Худа Ж. В.** Розробка принципів та засобів діагностики компетентностей, сформованих при вивченні дисциплін математичного профілю у студентів технічного напрямку / Ж. В. Худа, Є. А. Тонконог // Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету (технічні науки). – Кам'янське, 2020. – Вип. 2 (37). – С. 167–173.

229. **Чайковська О. М.** Психологічний аналіз динаміки професійного становлення майбутніх психологів / О. М. Чайковська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 18, т. 1 : Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року. – С. 137–138.

230. **Шемаєва Г. В.** Міжнародна проєктна взаємодія у бібліотечній освіті / Г. В. Шемаєва, Ю. О. Шевцова, С. О. Шемаєв // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України [та ін.]. – Харків, 2019. – С. 126–127.

231. **Щоголева І. В.** Особливості проєктування практичних занять з дисципліни "тайм-менеджмент" / І. В. Щоголева // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, 2020. – Вип. 2. – С. 37–43.

232. **Юрчишин О. І.** Досвід застосування інформаційних технологій та різних методик навчання при викладанні мікробіології, вірусології та імунології / О. І. Юрчишин // Art of Medicine. – Івано-Франківськ, 2021. – № 1 (17). – С. 137–141.

233. **Grebenyk T.** Formation of future managers" management competence of professional pre-higher education institutions as their professional training component

/ Т. Grebenyuk, О. Sosnenko // Фізико-математична освіта. – Суми, 2021. – Вип. 1 (27). – Р. 7–12.

Формування управлінської компетентності майбутніх керівників закладів фахової передвищої освіти як складова їх професійної підготовки.

Управління освітою, ЗВО

234. **Впровадження** локальних систем управління якістю в українських університетах : аналіт. звіт / Міжнар. благод. Фонд "Міжнар. фонд дослідж. освіт. політики", Укр. католицький ун-т ; [за заг. ред. Т. В. Фінікова, В. І. Терещука]. – Київ : Таксон, 2018. – 86, [2] с.

235. **Застрожнікова І. В.** Електронний документообіг у сфері освіти / І. В. Застрожнікова // Державне управління та місцеве самоврядування. – Дніпро, 2020. – Вип. 3 (46). – С. 100–105.

236. **Мороз В. М.** Система сучасної фахової передвищої освіти як складова механізму забезпечення якості вищої освіти: державно-управлінський аспект / В. М. Мороз, С. А. Мороз // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, 2021. – № 1. – С. 88–96.

237. **Окремі** аспекти системи державного управління закладами вищої освіти: світові практики та український вимір / О. М. Непомнящий, О. А. Марушева, Ю. Г. Прав, О. В. Медведчук, І. А. Лагунова // Вісник Національної академії правових наук України. – Харків, 2021. – Т. 28, № 1. – С. 190–203.

238. **Управління** закладами і майном // Освіта України. – Київ, 2021. – 12 лип. (№ 26/27). – С. 5.

Президент України Володимир Зеленський підписав Закон "Про внесення змін до деяких законів України щодо ефективного управління майном закладів вищої освіти державної і комунальної форми власності" № 1557-ІХ, який Верховна Рада ухвалила 17 червня 2021 року.

239. **Шабранська Н. І.** Діючий механізм державного управління науково-інноваційною сферою в Україні / Н. І. Шабранська, Б. М. Щукін // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2020**. – № 9 (232). – С. 64–73

Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії

240. **Коцурак О.** Оплата праці педагогічних працівників / О. Коцурак // Праця та зарплата. – Київ, **2021**. – 9 черв. (№ 22). – С. 10–11.

241. **Коцурак О.** Про підвищення посадових окладів / О. Коцурак // Праця та зарплата. – Київ, **2021**. – 2 черв. (№ 21). – С. 8–9.

242. **Назукова Н. М.** Державне фінансування освіти як фактор економічного зростання / Н. М. Назукова // Економіка і прогнозування. – Київ, **2020**. – № 2. – С. 97–119.

243. **Що таке** податкова знижка на навчання та хто її може отримати? // Юридичний вісник України. – Київ, **2021**. – 20 серп.–2 верес. (№ 33/34). – С. 21.

**Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено в огляді
(монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали
конференцій тощо)**

Абусулейман А. А. Возрождение высшего образования в мусульманском мире : темат. исслед. Междунар. ислам. ун-та Малайзии (ИУМ) / Абдульхамид А. Абусулейман ; [пер. П. Коротчикова]. – Ровно : Международный Институт Исламской Мысли, **2019**. – 60, [1] с.

Впровадження локальних систем управління якістю в українських університетах : аналіт. звіт / Міжнар. благод. Фонд "Міжнар. фонд дослідж. освіт. політики", Укр. католицький ун-т ; [за заг. ред. Т. В. Фінікова, В. І. Терещука]. – Київ : Таксон, **2018**. – 86, [2] с.

Коваленко М. А. Неформальна освіта : довідник-порадник для дорослих / М. А. Коваленко, О. Е. Ломоносова, Г. М. Швороб. – Херсон : Олді-плюс, **2020**. – 119, [1] с.

Комісаренко С. В. Під знаком Нобеля: лідери наукового прогресу = Under the Nobel sign: leaders of the scientific progress : або роздуми вченого-біохіміка й імунолога про розвиток і значення наук про життя / Сергій Комісаренко ; голов. ред. акад. НАН України С. В. Комісаренко. – Київ : [б. в.], **2020**. – 238, [1] с.

Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку = Cultural studies and social communications: innovation strategies of development : (November 21–22, 2019) : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України, М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України ; [редкол.: Шейко В. М. та ін. ; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко]. – Харків : ХДАК, **2019**. – 429, [1] с.

Острозька академія: історія та сучасність культурно-освітнього осередку : енцикл. видання / [А. Атаманенко, Е. Балашов, Я. Бондарчук та ін. ; редкол.: І. Пасічник (голова редкол.), П. Кралюк, Д. Шевчук та ін.] ; Нац. ун-т "Острозька

акад.". – [Вид. 3-тє, допов. і перероб.]. – Острог : Острозька академія, **2019**. – 719, [1] с.

Політична освіта публічних службовців в Україні / [Ю. Лихач (керівник) та ін. ; за заг. ред. Н. Алюшиної]. – Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, **2020**. – 198, [1] с.

Сардар З. Переосмысление реформы высшего образования от исламизации к интеграции знаний / Зиауддин Сардар, Джереми Хензель-Томас. – Ровно : Международный Институт Исламской Мысли, **2020**. – 261, [2] с.

Субота Л. А. Розвиток іншомовної комунікативної компетентності іноземних студентів у процесі оволодіння мовою навчання : монографія / Л. А. Субота ; М-во науки та освіти України, Нац. фармацевт. ун-т. – Харків : Майдан, **2020**. – 303, [1] с.

Черемська О. С. Становлення і розвиток Харківської філологічної школи (XIX – перша третина XX ст.) : монографія / Ольга Черемська ; НАН України, Ін-т укр. мови. – Харків : Олександр Савчук, **2020**. – 483, [1] с.

Список видань, матеріали з яких уміщено в огляді

Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава,
2021. – Т. 21, вип. 1 (73).

Бізнес Інформ. – Харків,
2020. – № 9 (512) : Роль освіти в інноваційній моделі економічного розвитку.

Вища школа. – Київ,
2021. – № 5 (201).

Вісник Державної судової адміністрації України. – Київ,
2020. – № 1.

Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки. – Кам'янець-Подільський,
2019. – Вип. 12.

Вісник Книжкової палати. – Київ,
2021. – № 4 (297).

Вісник Національного університету цивільного захисту України. Державне управління. – Харків,
2020. – Вип. 2 (13).

Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ,
2020. – № 2.

Вісник Національної академії правових наук України. – Харків,
2021. – Т. 28, № 1.

Вісник Тернопільського національного економічного університету.
Економічні науки. – Тернопіль,
2020. – Вип. 3.

Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси,

2020. – Вип. 2; Вип. 3.

Голос України. – Київ, **2021.** – 23 черв. (№ 116); 9 лип. (№ 127); 21 лип. (№ 135); 30 лип. (№ 142); 3 серп. (№ 144); 12 серп. (№ 152).

Демографія та соціальна економіка. – Київ,
2020. – № 3 (41).

День (п'ятниця). – Київ, **2021.** – 9–10 лип. (№ 101/102); 16–17 лип. (№ 103/104); 5–6 серп. (№ 109/110).

Державне управління та місцеве самоврядування. – Дніпро,
2020. – Вип. 3 (46).

Економіка і прогнозування. – Київ,
2020. – № 2.

Економіка та держава. – Київ,
2021. – № 1.

Економічний вісник університету. – Переяслав-Хмельницький,
2020. – Вип. 46.

Економічний дискурс. – Тернопіль,
2020. – Вип. 3.

Емінак. – Миколаїв,
2020. – № 4 (32).

Закон і бізнес. – Київ,
2021. – 17–23 лип. (№ 29).

Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету (технічні науки). – Кам'янське,
2020. – Вип. 2 (37).

Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський,
2020. – Вип. 11.

Збірник наукових праць Національної академії державного управління при

Президентів України. – Київ,

2021. – № 1.

Збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, **2019.** – Вип. 13.

Зовнішні справи. – Київ,

2020. – № 9/10.

Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична. – Кам'янець-Подільський,

2020. – Вип. 16.

Інвестиції: практика та досвід. – Київ,

2021. – № 1.

Іноземні мови. – Київ,

2021. – № 1 (105).

Інформаційний збірник для освітян. – Київ,

2021. – № 6.

Магістр медсестринства. – Житомир,

2021. – № 1 (25).

Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. – Луцьк,

2019. – № 2 (6).

Містобудування та територіальне планування. – Київ,

2020. – Вип. № 75.

Молодь і ринок. – Дрогобич,

2020. – № 3/4 (182/183); № 5 (184).

Наука та наукознавство. – Київ,

2021. – № 2 (112).

Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський,

Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів,

докторантів і аспірантів, 5–6 березня 2019 року.

2019. – Вип. 18, т. 1; Вип. 18, т. 2.

Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів,
докторантів і аспірантів, 3–4 березня;

2020. – Вип. 19, т. 1; Вип. 19, т. 2; Вип. 19, т. 3.

Новое время страны. – Київ,

2021. – № 11 (331).

Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ,

2020. – № 4 (21).

Освіта. – Київ,

2021. – 2–9 черв. (№ 22/24); 14–21 лип. (№ 27/29).

Освіта України. – Київ, **2021.** – 28 черв. (№ 24/25); 12 лип. (№ 26/27); 26 лип.

(№ 28/29); 9 серп. (№ 30/31); 23 серп. (№ 32/33).

Педагогічна газета України. – Київ,

2021. – Трав.–черв. (№ 3).

Підприємництво, господарство і право. – Київ,

2021. – № 2 (300).

Право України. – Київ,

2021. – № 3.

Праця та зарплата. – Київ,

2021. – 2 черв. (№ 21); 9 черв. (№ 22).

Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. – Умань,

2020. – Вип. 2 (4).

Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ,

2021. – Черв. (№ 6); Лип. (№ 7).

Стиль і переклад. – Київ,

2019. – Вип. 1 (6).

Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Київ,

2020. – Вип. № 58.

- Технічні науки та технології. – Чернігів,
2020. – № 4 (22).
- Технологія і техніка друкарства. – Київ,
2019. – Вип. 4 (66).
- Україна дипломатична. – Київ,
2019. – Вип. 20.
- Україна молода. – Київ,
2021. – 9 лип. (№ 68); 13–14 лип. (№ 69/70); 23 лип. (№ 74).
- Українська мова і література в школі. – Київ,
2021. – № 2 (155).
- Український журнал медицини, біології та спорту. – Миколаїв,
2021. – Т. 6, № 2 (30).
- Урядовий кур'єр. – Київ, **2021.** – 30 черв. (№ 123); 1 лип. (№ 125); 10 лип. (№ 132); 16 лип. (№ 136); 27 лип. (№ 143); 28 лип. (№ 144); 30 лип. (№ 146); 3 серп. (№ 148); 17 серп. (№ 158).
- Фізико-математична освіта. – Суми,
2021. – Вип. 1 (27); Вип. 2 (28).
- Формування ринкових відносин в Україні. – Київ,
2020. – № 4 (227).
- Формування ринкових відносин в Україні. – Київ,
2020. – № 9 (232).
- Юридичний вісник України. – Київ,
2021. – 6–12 серп. (№ 31); 20 серп.–2 верес. (№ 33/34).
- Art of Medicine. – Івано-Франківськ,
2021. – № 1 (17).
- Universum Historiae et Archeologiae. – Дніпро,
2019. – Vol. 2 (27), Lib. 2.
2020. – Vol. 3 (28), Lib. 1.